

6. İlk Osmanlı Tarihi, yerel etnografya, uygarlık coğrafyası, vb. için de müze, koleksiyon ve araştırma için gerekli belgelerle gereçler burada bulundurulacak, özel araştırmacılar özenlendirilecektir.

Bilecik kenti transit niteliklidir. Kent içinden geçip te dinlenmek isteyenler için bir piknik alanı, doğa bilgisi edinme olanağını da bulacaktır.

Açık hava Doğa Müzesi, türlü kuruluşların müze, sergi, vb. den, ve hatta Ulusal Park'tan değişik nitelikli ve işlevlidir. Çağın baş sorunu "Ortam ve Çevre Korunması" yönünde, ayrıncasız herkeste gerekli bilincin uyandırılması ve kişi ile kişileri aktif davranışa kayırması yönünden bu girişim giderek kendini zorlamaktadır. Böylece yönetenlerle yönetilenler arasında, amaca yönelik iş ve güç birliği böylece hazırlanmakta, davaya herkesin bilinçli katkısı sağlanmaktadır.

Elbetteki enbaştan üniversiteler, doğa ile ilgilenen özel ve tüzel kuruluşlara enbüyük ve güçlü yardımcıdırlar. Ne

var ki bu girişimi belki de en iyi TB TAK üstelenebilir. Bu yönde yöneticilerce belli bir tutum benimsenmelidir. Daha başlangıçta topluca amacı gerçekleştirecek bir program, ve ardından bütçe ve personel öngörülmalıdır. Bir "Yürütücü Komisyon", her bir disiplinden bir gönüllü ile idareci ve finansçıdan oluşmalı; olanakları hazırlamalıdır.

Daha sonraları, Bilecik Örneği'ne göre, N, E, SE, E, W, Orta Anadolu ile Trakya'da benzerleri öngörülmalıdır. Bunlardan kimileri deniz kenarı ve akarsu ağzında bulunursa, denizlerle nehirler gereğince ve yeterince öğrenilecektir. Böylece, kirlenmeleri, uğradıkları değişimler, gerekli önlemlere göre ekonomik yararlar sağlanacaktır. Bu yönde, İstanbulun başta gelen bir ağırlığı vardır.

Açık hava Doğa Müzesi kurmakta geç ve hatta çok geç kalındığından, ulusal kültürün vazgeçilmez temelini oluşturan böyle bir girişimin, olanağınca erken benimsenerek gerçekleştirilmesi yolunda, elbirliğiyle olanaklar ivedili aranmalı ve bulunmalıdır.

Bilecik Açık Hava Müzesi

I. ENVER ALTINLI *IÜFF Tatbiki Jeoloji Kürsüsü*

Doğadan doğrudan öğrenmenin yerine hiç bir şey tutamaz. Bu kişinin gözlem, kavrama, yargılama ve değerlendirmesini güçlendirdiği gibi, bilinçli bir yaşam sürmesini de sağlar. Kapalı müze nede olsa "ölü"; açık hava müzesi "diri" ve çok daha etkindir.

Yurdumuzun doğa, coğrafya, tarih, kültür, ekoloji, sosyoloji, ekonomi, tarım, orman, vb yönlerinden öngelikleri olan bir yöre Bilecik il merkezinin hemen E bitişindedir. Bursası jeoloji, botanik, zooloji, ekoloji vb için olduğu kadar doğa coğrafyası, osmanlı tarihi, türk uygarlığı, vb yönlerinden ilginçtir. I.Ü.F.F. Tatbiki Jeoloji Kürsüsü, 1958 den ve hatta 1938 den beri Manyas gölü-Beyazarı-Gevce-Uludağ arasının, Avrupa ve Amerikadakilere aşamasında modern jeolojisine bir çok bitirme tezleri ve doktoralarla başlamıştır. Bu alan içinde Bilecik il merkezi-istasyon yakını-Edebalı türbesi ile N yi arası bir "Açık Hava Müzesi" olacak sayısız üstünlüklere malikdir, ve hatta Avrupa ve Amerikadakilere üstün yönleri vardır. Burada bir veya birkaç, bölümler halinde, kapalı müze de aydınlatıcı kitaplar, kitapçıklar, koleksiyonlar, duvar levhaları, blok diyagramlar, graflar, vb bulunacaktır. Açık alanda jeolojiyi öğrenmede izlenecek yaya yolu, açık hava maketleri, piknik yerleri bulunacaktır. Bilecik, bir transit kenti olduğu yön-

le, buradan geçecekler için, yararlı bir dinlenme olanağı bulunacak, ve yöreye ekonomi yararları dokunacaktır.

Yine burası doğal bitki örtüsü ile hayvanları, coğrafya, tarih, türk uygarlığı, ortam, kıyafet, vb için toplu bir "Araştırma Özeti" olacak; tez öğrencileri araştırmacılar burada kurulacak kitaplık, laboratuvar vb de irdelemelerini sürdüreceklerektir.

Gözetilen alanda yerleşme yoktur. Tel örgü ile sınırlanacak alanın kamulaştırılması sağlanmalıdır.

Girişimin gerçekleşmesi için TB TAK başka olmak üzere, üniversiteler, MTA, DSİ, Orman, vb nin girişimi desteklemeleri sağlanmalıdır. Bir "Yönetim Kurulu" 3-5 kişilik olmalı, belli bir tutumla "Uzmanlar Kurulu"na olanaklar sağlamalıdır. Tasarımın yürütücü örgütü, herbir disiplinden oluşan bir "Uzmanlar Kurulu" olmalıdır.

Bu girişim 10-20.000.000 lira ile 3-5 yılda gerçekleştirilecektir.

Yurdun değişik yörelerinde, ileride kurulacak açık hava müzeleri için burası bir örnek olacaktır.

Yakın bir gelecekte, ilgililerle tasarım alanına toplu bir gezi kararı hızlandıracaktır.